

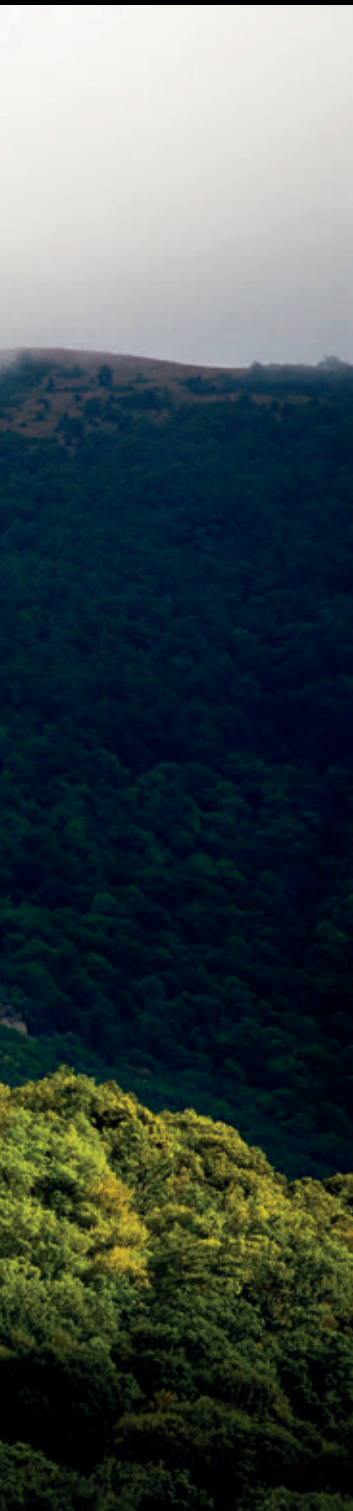
Entre menhirs i vinyes:

la màgia de l'Albera

LLUÍS SERRAT > FOTOS

Com totes les terres que fan de frontera natural —i, en aquest cas, també artificial—, l'Albera —o les Alberes, en català rossellonès— desperta la inquietud subtil que associem al canvi, a la transició entre dos mons. És com si hi lluitessin la pedra i el verd cèltics amb el blau i l'aire mediterranis. Les forces tel·lúriques es fan tangibles en l'aigua, el

DANI VIVERN > TEXT

vent inclement, els boscos ancestrals, els arbres mil·lenaris —com el druídic teix, de suposades propietats màgiques, o el faig, a la vora del riu Orlina— i els megàlits, esquerps i inquietants.

L'Albera, esbocinada entre dos estats i estesa a banda i banda de la ratlla entre 13 municipis, és aspra, cantelluda, amb cims desgastats per la tramuntana —també pels incendis—, però encara amb forces per fer-se un racó des d'on veure el mar i les planes de l'Empordà i del Rosselló. Això, si les

boires o altres elements meteorològics no ho impedeixen. Des dels 1.250 metres del puig Neulós —topònim ben explícit— no sempre es pot accedir a la panoràmica hipnòtica per on han passat exèrcits, exilis i esperances durant milers d'anys. En són testimoni les fortificacions, els castells, les ermites i d'altres construccions —algunes molt ben restaurades—, per bé que cal saber-ne les tresqueres. Geloses de la seva tranquil·litat, se saben arrecerades de la pressa i de l'anar per feina dels visitants

impacients. Cal saber-les trobar i, llavors, veure-les amb la calma que demanen i que també ofereixen. El monestir de Sant Quirze de Colera n'és un exemple irrenunciable.

L'Albera, però, pot ser amable si se la coneix. És refugi d'aus de pas, que troben repòs en llacunes estacionals, silencis i discretes. Les tortugues autòctones també hi poden fer la seva en una àrea protegida, sense por que el visitant conegui els secrets de la seva existència reptiliana, mentre vaques,

cavalls i d'altre bestiar ens recorden que el camp i les masies ja no són el que eren; o que, senzillament, ja no són. L'Albera, sense ser especialment pròdiga en recursos, ofereix des de fa segles el suro i la vinya als que han tingut prou traça per extreure'n els fruits.

Aquesta subcomarca tan gelosa de si mateixa gaudeix avui dels avantatges de ser Parc Natural d'Interès Nacional. Els seus dos sectors —el de Requesens-Baussitges, a l'oest, i l'oriental de Sant

Quirze de Colera - Balmeta, a l'est, separats per les terres per on s'esmuny el coll de Banyuls— corresponen als boscos i prats de la muntanya i als garrics i pedruscall dels talussos abocats al mar. El seu paisatge contradictori, bressol d'existències dures i amfiteatre per a una història convulsa, té un punt de bellesa homèrica, de la matèria de la qual neixen les gestes.

Dani Vivern